

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Reiffenstuel, Anaklet

Monachii, 1699

III. De alijs modis acquirendi rerum Dominium Jure Gentium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40206

vel in certo
loco con-
clusis?

in certo loco inclusa. Secus enim dicendum foret de animalibus naturâ mansuetis & domesticis, uti sunt gallinæ, annates domesticæ, oves, boves, porci, & huiusmodi; quæ proinde, si potestatem dominorum longius aberrando evaserint, capere non licet, vel si ab aliquo capiuntur, sunt dominis restituenda: alioquin furtum committeretur, §. Gallinarum, Instit. de Rerum divis. Similiter licitum non est capere feras naturâ sylvestres, sed certo in loco iam conclusas, v. g. in hortis, vel in nemoribus muro circumdatis, aut pisces ex piscinis &c. Talia enim animalia iam non amplius gaudent suâ naturali libertate, sed cum per industriam humanam contineantur sub tali certa custodia, existunt sub dominio eius, qui est dominus illius horti, nemoris, piscinæ &c.

An fera la-
queo intri-
cata sit exi-
mentis, vel
laqueum
ponentis?

21. Quæres, cui competat dominium feræ laqueo intricatæ, aut piscis nassâ conclusi, si eximatur ab alio, quam ponente laqueum, vel nassam? Resp. hic variare Doctores: nam aliqui dominium adjudicant ejusmodi feras eximenti, arg. l. In laqueo, ff. De acquir. rerum dominio, ubi Summarium sic habet: *Quod in laqueum meum incidit, non est meum, nisi manualiter capiat*; nonnulli autem videntur tenere oppositum. Verum rectius distinguitur cum Sannig. cit. dist. 6. q. 2. n. 1. & 2. Tannero loc. cit. n. 356, & alijs: quia vel fera, aut piscis, inextricabiliter concludebatur laqueo, live nassâ; vel ita duntaxat, ut diu luctando sese adhuc expediret. Si primum, fit tendentis laqueum, vel ponentis nassam: quia nihil interest, an manu, vel instrumento quis feram apprehendat. Si secundum, fit eximentis illam feram, utpote quæ adhuc, antequam eximeretur, & censebatur habere naturalem libertatem. Et hoc totum videtur velle textus cit. l. In laqueo, si benè perpendatur.

QUÆSTIO III.

De alijs modis acquirendi rerum Dominium jure Gentium.

Inter mo-
dos acqui-
rendi rerum
dominium
est Nativi-
tas.

22. Secundus modus acquirendi rerum dominium jure Gentium, est *Nativitas*; per quam nostra fiunt, quæ ex animalibus nostro dominio subjectis nascuntur; uti habetur §. Item ea, Instit. de Rerum divisione. Unde cui competit dominium, vel saltem usufructus pecudum, utputà ovium, equorum, vac-

carum, & huiusmodi, etiam agnorum, hinnulorum, & vitulorum ex ipsis natorum dominium acquirit.

23. Tercius modus acquirendi rerum dominium Jure Gentium, est *Alluvio*. Porro *Alluvio* est incrementum latens, quo flumen tuo fundo paulatim aliquid adjicit, & adeo latenter, ut vix notari queat, quantum quovis momento accedit. Et quod per huiusmodi Alluvionem agro tuo flumen adjicit, Jure Gentium tibi acquiritur. Quod si vero vis fluminis non latenter, sed aperte partem de prædio tuo detraxerit, & vicini prædio appulerit, palam est, eam tuam permanere; prout clarissime habetur §. *Præterea*. *Instit. eod.*

Alluvio, & quando?

24. Quartus modus acquirendi rerum dominium Jure Gentium, est *Specificatio*: per quam intelligitur formatio, seu introductio formæ, vel quasi formæ in alienam materiam, vel partim alienam, partim propriam. Sic qui bonâ fide, & nomine proprio, ex sua & aliena lanâ vestimentum confecit, hac ratione ejus dominus efficitur, quamvis domino lanæ alienæ sit restituendus valor ipsius lanæ. Verum hic modus acquirendi rerum dominium nonnullas habet limitationes, de quibus agitur §. *Cum ex aliena*. *Instit. de Rerum divisione.*

Specificatio

25. Quintus modus acquirendi rerum dominium Jure Gentium, est *Accessio*; cum videlicet quid ornatûs causâ alteri rei accedit, seu adjicitur: tunc enim, licet hoc pretiosius sit, quam id cui adjicitur, Accessionis jure acquiritur domino rei illius, cui adjectio facta est. Sic si vesti tuæ intexatur purpura aliena, purpura vesti cedit, prout dicitur *loc. cit. §. Si ramentum*. Addunt autem circa hoc Doctores limitationem, nisi purpura facile, atque sine læsione vestimenti possit eximi: tunc enim purpura illa esset separanda, suoque domino in specie petenti reddenda; alioquin autem sufficit pretium ejus reddere.

Accessio;

26. Sextus modus acquirendi rerum dominium Jure Gentium, est *Confusio*. Cui accedit Septimus, qui est *Commixtio*: & hæc differt à Confusione penes hoc, quod in Commixtione corpora separata inter se quoad substantiam remaneant, prout fit in commixtione duorum frumentorum inter se; in Confusione vero corpora in unum coeant, prout fit in permixtione mei & tui vini per errorem, aut industriam, in eodem dolio factâ.

Confusio, & Commixtio & quomodo differant?

27. Porro de his duobus modis in Jure, §. *Si duorum*. & §. *Quod si frumentum*. *Instit. de Rerum divis.* sequentes regulæ ponuntur. Prima, loquens de Confusione, talis est. Quando utriusque vo-

Regula pro Confusione materiâ.

luntate confunduntur materiae duorum dominorum, veluti si vina sua confuderint, aut ex vino & melle mulsum fecerint, totum corpus inde resultans utriusque commune est: idem dicendum, licet non voluntate amborum dominorum, sed fortuito, illa confusio facta fuerit.

Alia regula
pro com-
mixtione
specierum.

28. Altera regula, loquens de Commixtione, sic habet. Quando species duorum dominorum, utputa frumenta, ex utriusque voluntate commiscantur, efficiuntur communes: quia ex consensu utriusque singula v. g. grana, quae cujusque propria fuerant, mutuo communicantur. Quod si casu ea commixtio facta fuerit, aut unus miscuerit sine alterius consensu, non fit ali- quid commune: quia singula corpora in sua substantia du- rant, ac proinde non magis isto casu fit commune frumentum, quam grex intelligitur esse communis, si pecora unius mixta fuerint pecoribus alterius. Unde tunc arbitrio iudicis aestiman- dum erit, quale cujusque frumentum fuerit; vel (juxta Glos- sam ibidem) ut cuiuslibet tantum frumentum restituatur, quan- tum fuit suum, quando non apparet, quodnam fuerit suum.

Specialis
regula pro
Commix-
tione num-
morum.

29. Speciale quid habetur in pecunia, sive nummis, l. Si alieni. ff. de Solutionibus, ibi: *Si alieni nummi, in scio vel invito domi- no, soluti sunt, manent ejus cujus fuerant (& sic ante aliam mixtio- nem, postquam discerni nequeant, non fiunt accipientis.) Sed si mixti alijs sunt, ita ut discerni non possint, ejus fieri qui accepit, in libris Cassij scriptum est, ita ut furti actio domino cum eo, qui dedisset, competeret.* Et hoc est speciale in nummis, ut hi commixti proprijs nummis, ita ut amplius discerni nequeant, transeant in dominium accipientis, sive bona, sive mala fide, v. g. a fure. emente a mercatore pannum, dati fuerint: sic tamen, quod domino competat actio furti contra dantem, puta contra furem, qui illam pecuniam abstulit, & mercatori dedit. Quinimo & ipse fur, facta semel commixtione pecuniae furtivae cum propria, acquirit illius dominium, sed dun- taxat imperfectum, hoc est, cum obligatione tantundem resti- tuendi, quantum furto abstulit.

Cur nummi
post Com-
mixtionem
fiant acci-
pientis, non
aliae res?

30. Porro in assignanda disparitate inter commixtos num- mos, & grana frumenti, & quod illi transeant in dominium ac- cipientis post commixtionem, non grana sine mutua utriusque domini voluntate commixta, laborant Doctores. Congruen- tia tamen esse potest: tum quia majus periculum est in nummis, utpote praeter ceteris rebus furto expositis, ac ne eorum dominium semper maneat incertum: tum quia nummi a publica aestimatio-
ne

ne suum habent valorem, atque statim, ut expenduntur & commiscantur, intelliguntur consumpti; non sic grana frumenti alijs permixta.

31. Octavus modus acquirendi rerum dominium Jure Gentium, est *Ædificatio*. De hac §. *Cum in suo. Instit. de Rerum divis.* statuitur primò, quòd si quis in suo solo seu fundo domum ex aliena materia bonâ fide ædificaverit, ipse fiat dominus ædificij: quia omne, quod solo inædificatur, solo cedit. Veruntamen dominus materiæ, quamvis eam stante ædificio vendicare non possit, potest tamen petere satisfactionem pro materia; & si aliquâ de causâ dirutum sit ædificium, atque ipse materiæ æstimationem necdum accepit, potest hanc vendicare in specie. Deinde decernitur ibidem, quòd si quis vicissim alieno solo scienter ex sua materia domum ædificat, non solum tunc ædificium solo cedat, atque illius fiat dominus, cujus est solum; sed insuper ædificans amittat proprietatem materiæ, ita ut diruto ædificio eam vendicare non possit: quia sic temerè ædificando, suâ voluntate materia illa censetur esse alienata; videtur enim donâsse, quod nullo jure urgente concedit. Verùm hoc iterùm habet suas limitaciones, de quibus Jurisconsulti.

Ædificatio, quomodo sit modus acquirendi rerum dominium?

32. Nonus modus acquirendi rerum dominium Jure Gentium, est *Plantatio*: de qua §. *Si Titius. Instit. eod.* habetur, quòd si quis alienam plantam in suo solo posuerit, ipsius erit; & e converso, si quis suam plantam in alieno solo posuerit, v. g. in solo Titij, erit alterius, nempe Titij; dummodò radices egerit (nam antequàm planta radices egit, ipsius permanet, cujus fuerat antea.) Quia sicut ædificia, ita multò magis plantæ & arbores solo cedunt; utpote cum à terra sustententur, capiântque inde alimentum, vitam & incrementum suum; atque hinc Jure Gentium fiunt illius, cujus est solum. Æstimationem tamen plantæ, atque impensi laboris mercedem repetere potest, qui in alieno solo plantas posuit, vel frumenta conseruit, dummodò id bonâ fide factum sit; prout ibidem §. *seq.* subjungitur, atque in simili dictum est *num. præc.* de ædificante in alieno fundo.

Item Plantatio.

33. Decimus modus acquirendi rerum dominium Jure Gentium, est *Fructuum perceptio*. Porro de hoc modo sic habetur §. *Si quis à non domino. Instit. de Rerum divis.* *Si quis à non domino, quem dominum esse credebat, bonâ fide fundum emerit, vel ex donatione, aliâve qualibet justa causa equè bonâ fide acceperit, naturali ratione placuit, fructus, quos percepit, ejus esse pro cultura & cura. Et ideò si postea domi-*

Fructuum perceptio.

nus supervenerit, & fundum vendicet, de fructibus ab eo consumptis agere non potest. Ei verò, qui alienum fundum sciens possederit, non idem concessura est: itaque cum fundo etiam fructus, qui consumpti sunt, cogitur restituere. Hæc ibi. Ex quibus patet, quòd bonæ fidei possessor Jure Gentium fructus faciat suos, nec eos consumptos teneatur restituere vero domino, si is postmodum comparuerit, & fundum evicerit: etsi secus sit de malæ fidei possessore, nam is etiam fructus perceptos cogitur restituere.

Et Traditio.

34. Ultimus tandem modus acquirendi rerum dominium Jure Gentium, est Traditio; de qua §. Per traditionem. Infit. eod. dicitur sic: Per traditionem quoque jure naturali res nobis acquiruntur; nihil enim tam conveniens est naturali æquitati, quàm voluntatem domini, volentis rem suam in alium transferre, ratam haberi; & idèò cujuscumque generis sit corporalis res, tradi potest, & à domino tradita alienatur. Hæc ibi.

Solvitur instantia.

35. Nec obstat, quòd Traditio fiat privatâ voluntate hominum, rem suam in alios transferentium; ac proinde malè videri possit, quòd Traditio connumeretur inter modos acquirendi rerum dominium Jure Gentium. Resp. enim negando sequelam: quia, quamvis Traditio fiat privatâ voluntate hominis, rem suam alteri tradentis, huic tamen Traditioni Jure Gentium, atque naturali, convenit potestas transferendi rerum dominium in alios. Sicut à pari, quamvis Occupatio rei sub nullius dominio existentis fiat industria humanâ, atque voluntate privatâ cujuspiam rem illam suo labore occupare satagentis: jus tamen, seu potestas transferendi rerum dominium in primò occupantem, convenit Occupationi ex Jure Naturæ, atque Gentium, & non solùm ex constitutione quadam humana (prout id convenit Præemptioni, juxta dicenda Distinct. sequenti) atque idèò sicut Occupatio, ita & Traditio, meritò connumeratur inter modos acquirendi rerum dominium Jure Gentium.

